

ACC. NR. 580.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne. Upptecknat av: J. Bergström, Lantbrev-
Härad: Torna. bärare.
Adress: Stenberget pr Weberöd.
Socken: Veberöd Berättat av
Uppteckningsår: 1925. Född år i

1
580

Uppteckningen rör Stådaren.

Ett värdsamt tack för det pris, som blivit mig tillerkänt. Jag har sedermera utforskat, tävlan i Skånska Dagbladet har hjälpt de gamla på traven, att upplysningen om ståddaren är felaktigt uttalat. Vid Lund säger man: en å sjuttifem, men vid Trälleborg säger man: en å sjuttif-ä-m. Neken heter varken stoddaren eller ståddaren utan den heter stådaren i Burlöv, men i Slimminge och Bläntarp ståndaren. Dessa tvenne sista benämningar äro de rätta. Stådaren är ej språkrätt, ty på allmogespråket uttalas t som d. Rätta namnet skall vara "ståtaren." Då de bunda sista neken eller rättare bunda sista skåren om hösten ville ingen bli sist av vidskepelse, ty då ansåg man, att det året blev man alltid bagasare och fick inget arbete färdigt i rätt tid. Detta från Ågerup i Bläntarp 1893. Men där bands ej ståtare. I Sunnanå, Burlövs socken, band man ena året

Skriv endast på denna sida!

2 2

580

en människofigur och satte den som ryttare på sista hoven. Han ståta till häst och skulle rida på hoven hem. Ett annat år band de en kärve med omkring 50 band. 6 á 8 binderskor hjälptes åt. 8 á 10 nekar i kärven och för att öka tyngden inlades stenar. . De gingo in bland hovarna och band denna för att lura och ha roligt med drängarna. Binderskorna lova varandra tystnad. Nu visste drängarna ej om, om de bundit någon stådare eller ej. Nu kommer en dräng till hoven och har kanske ett halvt lass och kanske nära ett helt. Han är oförmögen att upplyfta ståtaren. Han måste skamsen köra från den. Det blir snart upplyst, att han kommit till en nek, han ej kunde lyfta. Höstfolket i loggolv och stack överösa honom med skämtord: Di va en dålig kar, som ej kan lyfta en nek. Skamsen måste drängen vid nästa lass först köra till ståtaren och taga den i botten på vagnen med tillhjälp av den som står i lasset. Ståtaren skall köras hel hem, på det att allt husfolk och tröskefolk skall få se den. Denne nek ståtär ju med sin storlek inför sina sämre lottade kamrater, de små nekar- na. Grunden till detta folknöje anser jag ligga däri, att binderskorna ha här utfört ett mästerverk i sädesbindningskonst. Den var så sinnrikt bunden, att man hade mycket besvär för att taga den åtskilld. Det var den sista, som skulle gå genom tröskan. /

3.

3

580

Majvisan.

Jag har indelat majvisan i tre tids-
skeden: 1/ den uråldriga före Kristus.
2/ Valborgsvisan 1200-talet.
3/ senare varianter.

Skärs Skans
En Våbered
upptän 1925

Uppst. av J. P. P. P. P.
och Stenbrytaren
Våbered

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4.4

580

Fastlagstalet.

Jag kom att tänka på, att fastlags-
talet var ej riktigt, ty meddelaren hade glömt något, men en
annan kunde det övriga:

Goddag govänner! Vilka i oss alla känner,
Idag äro vi ungdomsbröder till häst,
Och kommer för att bjuda eder till fest,
Vi kommer ej för att något begära,
Utan för att visa er denna heder och ära,
Vår resa har ej varit lång,
Vi ha blutt ridit och tatt ringar vid en stång,
Och ridit å en bana,
Förbi vår höga fana.

Skriv endast på denna sida!

Jul.

De, som skulle få sitta vid bordsändan
om jul, måste ha varit där husbondfolket ej åt vid samma bord
som tjänarna.

Julen har aldrig varit någon skörde-
fest.

Vid Sunnanå i Burlövs socken:

Binderskorna utlade snaran,
Där drängen ej förmoda faran.

ACC. NR. 580.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne Upptecknat av: J. Bergström, Lantbrev-
Härad: Torna Adress: Stenberget pr Veberöd.
Socken: Veberöd. Berättat av Helge Persson
Uppteckningsår: 1925. Född år 1865 i Veberöd.

2 7

580

Uppteckningen rör Märkesdag.

/ Helge Persson i Södra Påhult, Veberöd, berättar, född 1865 i Veberöd: Vi hade en husman i mina yngre år Lars Persson, född 1815 i Norra Påhult, Genarps socken under Häckeberga gods. Denne berättar:

Den förste maj skall rågen dölja en kråka, om grödan skall bli bra. Sannolikt gamla stilen 12 maj. / a/m

8. 8

580

Märken för skörden.

När det första rågaxet syns, skäll sista kornet vara sått.

Om säden sticker sädesmannen i räuven blir grödan dålig, d.v.s. om säden kommer hastigt upp och växer hastigt, blir grödan dålig.

9. 9

580

Vårdunns.

Hade di nu vad som i gamla tider, nårr
di hade tisåt, så hade vi fåt lat våss å saued vårdunns.

Fingo hoveribönder sova vårdunns, då
måste det ha varit ett allmänt bruk. (Märk, säden, som såtts,
behövde också vårdunns, om grödan skulle bli bra.)